Redacţiunea, Administraţiunea
Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ,
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 116. **Braşovŭ, Joĭ, 26 Maiu (7 Iunie)** **1888.**

Braşovŭ, 25 Maiu st. v. 1888.

Alaltă-erĭ a ţinutŭ generalulŭ Boulanger prima sa vorbire în camera francesă. Vorbele lui au produsŭ o turburare ne mai pomenită în cameră. Mai la fiăcare frasă, ce o pronunţa séu o cetea din manuscriptulŭ sĕu, generalulŭ era întreruptŭ de republicanii din centru şi din stânga, şi chiar de pe banca miniştrilorŭ. Monarchiştii din drépta observau o binevoitóre tăcere şi din când în când numai, săriau în ajutorulŭ lui Boulanger, contra republicanilorŭ, carĭ mereu îlŭ întrerupeau.

Limbagiulŭ de care s'a folositŭ generalulŭ a fostŭ în adevĕrŭ straniu şi provocătorŭ. Boulanger atacà chiar dela începutŭ cu vizirulŭ deschisŭ guvernulŭ, republica şi instituţiunile ei, şi se presentà astfeliu înaintea parlamentului în tótă golătatea unui aspirantŭ la dictatură.

Boulanger a trebuitŭ sĕ prevédă, că provocările şi atacurile sale, neobicĭnuite în discusiunile parlamentare, vorŭ produce mare nemulţămire şi turburare în cameră. Dér se vede, că acesta a fostŭ scopulŭ lui şi că a voitŭ sĕ vorbéscă mai multŭ pentru massele de pe stradă, decâtŭ pentru cei din parlamentŭ. „Vorbesce generale“, — i ḑise unulŭ din credincioşii sĕi, după o lungă întrerupere sgomotósă din partea republicanilorŭ, — „vorbesce, căcĭ nu pentru cameră, ci pentru ţéră vorbescĭ!“

Sgomotulŭ isbucni îndată la începutŭ, când Boulanger, cerêndŭ urgenţa pentru revisuirea constituţiei, accentuà manifestările alegĕtorilorŭ, făcute „pe numele lui“ şi „mişcarea“, ce au produs'o ele în ţéră.

Francia, — ḑise Boulanger, — nu se bucură de siguranţa de care are lipsă şi pretinde unŭ nou regimŭ. Republica sĕ nu fiă proprietatea nimĕrui, ci sĕ fiă a tuturorŭ; toţĭ Francesii au dreptŭ asupra guvernului. Alegerile pe numele lui suntŭ unŭ protestŭ în contra stărilorŭ actuale de nesuferitŭ. Plângerile departamentelorŭ formézà unŭ penibilŭ contrastŭ faţă cu inerţia parlamentului. (Proteste sgomotóse în stânga.) Eu sunt interpretul voinţei poporului. (Vocĭ: eştĭ unŭ soldatŭ nedisciplinatŭ!). Trebue sĕ înceteze resistenţa parlamentului în contra voinţei poporului. Sufragiulŭ universalŭ va decide în curêndŭ.

De aicĭ încolo atacurile lui Boulanger au mersŭ totŭ crescêndŭ şi în aceeaşĭ mĕsură crescea şi iritaţiunea republicanilorŭ şi sgomotulŭ protestărilorŭ lorŭ. Pe miniştrii i-a numitŭ generalulŭ: „agenţĭ servilĭ ai coaliţiunilorŭ din cameră, carĭ nu potŭ avé o politică durabilă“.

Francia, — esclamà elŭ — s'a scârbitŭ de regimulŭ de corupţiă şi minciună, căruia trebue sĕ-i facemŭ finitŭ schimbându-i temeliile. Sĕ mai aibă republica unŭ preşedinte? (vocĭ: aha!) Câtŭ pentru mine aşĭ fi pentru cassarea presidenţiei. (Rîsete în centru şi în stânga) Constituţia actuală face din preşedinte unŭ omŭ netrebnicŭ (sgomotóse şi prelungite proteste) Ea trebue revisuită pentru ca Francia sĕ capete unŭ guvernŭ regulatŭ şi tare. Senatulŭ nu-i bunŭ de nimicŭ, elŭ póte sĕ dispară. O Franciă tare ar puté sĕ aibă raporturĭ sigure şi durabile cu puterile străine şi ar afla în sine însăşĭ garanţia păcii. O constituantă trebue sĕ se conchieme şi camera sĕ se disolve. Propune decĭ: revisuirea constituţiei.

Ministrulŭ-preşedinte Floquet în rĕspunsulŭ sĕu a caracterisatŭ procederea generalului Boulanger, ḑicêndŭ că a voitŭ sĕ aducă pe tribună unŭ „manifestŭ“ şi sĕ arate astfelŭ alegĕtorilorŭ sĕi că nu este „unŭ leneşŭ de dictatorŭ“.

„Nu sciu“, adause ministrulŭ, „cu ce dreptŭ pórtă Boulanger unŭ limbagiu atâtŭ de îngâmfatŭ contra camerei (aplause) ca unŭ Bonaparte, care se reîntórce dela victoriile sale; nu sciu cum vine sĕ înveţe patriotismŭ pe oficerĭ, generalĭ, carĭ suntŭ credincioşĭ disciplinei lorŭ. (Aplause demonstrative).“

Este clarŭ, că generalulŭ Boulanger n'a avutŭ norocŭ cu prima sa vorbire. Ea a făcutŭ fiasco în parlamentŭ. Acésta o constată tóte foile republicane. Marea întrebare este numai, ce efectŭ va avé ea asupra masselorŭ din ţéră, carĭ în mare parte se închinŭ orbişŭ aspirantului la dictatură. Impregiurarea că camera a decisŭ sĕ afişeze în tótă ţéra discursulŭ lui Floquet, denotă mare temere de influinţa lui Boulanger asupra alegĕtorilorŭ din departamente. Republica va avé încă grele lupte cu boulangiştii.

Tisza şi Kalnoky.

Se crede că d-lŭ Tisza va rĕspunde astăḑĭ în modŭ mulcomitorŭ la interpelările, ce i le-au adresatŭ d-nii Apponyi, Pagmandy şi Ugron, cu privire la vorbirea sa asupra esposiţiei din Parisŭ.

Textulŭ părţii aceleia a rĕspunsului, care se referă la discursulŭ ministrului *Goblet* şi la raporturile monarchiei cu Francia se crede, că va fi cetitŭ de d-lŭ Tisza, pentru că acéstă parte s'a stabilitŭ în ministerulŭ de esterne din Viena.

Cercurile conducĕtóre din Viena doresců ca ministrulŭ-preşedinte ungurescŭ sĕ nu mai dea deslușirĭ în cestiunile, carĭ privescŭ *politica esternă*, decâtŭ numai *după ce işĭ va fi luatŭ mai înainte informaţiunĭ*, mai alesŭ după ce vorbirea din urmă a lui Tisza privitóre la esposiţia din Parisŭ a adusŭ cu sine mai multe *neplăcerĭ*, decâtŭ s'ar fi credutŭ. Numai intervenirei energice a contelui Kalnoky este a se mulţămi, că s'a evitatŭ unŭ conflictŭ seriosŭ diplomaticŭ.

Studenţĭ valachĭ aliaţĭ contra Maghiarilorŭ.

Sub titlulŭ acesta cetimŭ în „Egyetértés“ dela 4 Iunie n. următórele:

„Din Şemniţŭ ni se comunică surprinḑĕtórea scire, că la academia de mine şi forestieriă de acolo, tinerimea valachă îşĭ manifestă nepatriotismulŭ sĕu prin uneltirĭ contra Maghiarilorŭ şi că între ei se află o adevĕrată alianţă-valahă secretă provĕḑută cu preşedinte, cassarŭ, notarŭ etc.

„Cu câţĭ-va anĭ înainte de asta profesorii dela academiă au luatŭ de veste, că între studenţĭ s'a pusŭ în lucrare o astfelŭ de agitaţiă valahă, dér n'au datŭ lucrului o importanţă mai mare, pentru că atuncĭ li-a succesŭ a împedeca periculŭ sĕ ia dimensiunĭ mai marĭ, aşa că câtva timpŭ agitatorii valahĭ n'au datŭ semne de viéţă.“

„Anulŭ acesta însĕ din nou se porni mişcarea ce fusese sufocată şi tinerimea maghiară a sciutŭ, că agitatorii s'au obicĭnuitŭ a-şĭ ţiné sub pretextulŭ unorŭ banchete adunările lorŭ, în carĭ continuau o acţiune sistematică de subminare contra Maghiarimei. Ţineau vorbirĭ agitatóre în limba valahă; unŭ studentŭ valahŭ strigă astfelŭ la finea vorbirei sale: „Până când sĕ mai suferimŭ sclăvia Maghiarilorŭ? Incă n'a sositŭ timpulŭ, ca sĕ putemŭ sdrobi lanţurile sclăviei?“

„Studenţii maghiarĭ au sciutŭ încă mai de multŭ despre aceste întrunirĭ, dér senatulŭ academicŭ nu s'a amestecatŭ în lucru, până când în fine au făcutu arătare la poliţiă, în urma căreia s'a făcutŭ perchisiţiă la agitatorii valahĭ prin care s'a descoperitŭ, ce feliu de alianţă este aceea, care până acum ca o buruiană a crescutŭ neconturbată în Şemniţŭ.“

„Se crede, că pe lângă tinerĭ se află ascunşĭ nisce agitatorĭ necunoscuţĭ, carĭ au organisatŭ întréga alianţă antipatriotică. Poliţia a aşternutŭ protocólele de investigaţiune la direcţiunea academiei, care în cerculŭ activităţii sale de asemenea va face paşii necesarĭ contra agitatorilorŭ valahĭ.“

Nimicŭ mai naturalŭ decâtŭ aceea, că studenţii românĭ dela Academia din Şemniţŭ sêmtŭ trebuinţa de a se întruni spre a'şĭ cultiva în linişte limba şi sentimentele lorŭ românescĭ. A face acésta însĕ trece de celŭ mai mare pĕcatŭ înaintea şoviniştilorŭ turbaţĭ maghiarĭ, carĭ îşĭ vĕdŭ periclitate scopurile de maghiarisare. De aicĭ isvorescŭ apoi scorniturile rĕutăciόse despre o conjuraţiă etc. a tinerilorŭ românĭ. Suntemŭ si-

---

FOILEŢONULŬ „GAZ. TRANS.“

SCRISORĬ DIN VAŢŬ.

I.

19 (31) Maiu 1888.

La 25 Maiu n. sĕ fiu în Vaţŭ!

Aşa era scrisŭ în teşcherеaua ungurésca ce mi-o dete procuratura din Braşovŭ, dreptŭ paşaportŭ pentru Vaţŭ, şi în care'mĭ descrise cu deamĕruntulŭ esteriorulŭ, adecă, sĕ nu spunŭ neadevĕrŭ, şi ceva din interiorŭ: dinţii din gură, că adecă suntŭ dreptĭ şi nu strîmbĭ; bagŭ sémă ca nu cumva altcineva sĕ se bucure de *favórea* de a fi patru lunĭ şi mai bine óspele Vaţului. Ceva totŭ nu mi-s'a putŭtŭ numi în teşcherea: musca, adecă bărbişorulŭ, nesciindŭ nicĭ unulŭ, din câţĭ se aflau în procuratură când se plăsmuia teşchereaua, cum se numesce în ungurescе. Unŭ nou punctŭ d'a se lua în programulŭ desbaterilorŭ şi lucrărilorŭ Academiei ungurescĭ.

Ḑiua de 25 Maiu se apropia cu paşĭ grăbiţĭ, pare că mĕ doria Vaţu, fără sĕ aibă fericirea dea-lŭ dori şi eu.

'Mĭ împachetai urdubelele şi le trimesei înainte cu trenulŭ de *mare vitesă*, pentru ca sĕ ajungă cu trei ḑile în urma mea; ér catrafusele le oprii sĕ le iau cu mine.

Două ḑile mai erau până la *ḑiua Vaţului*, care cădea Vinerea, ḑi de postŭ, dér cu norocŭ.

'Mĭ luai rĕmasŭ bunŭ dela nevastă şi dela fetiţe, dintre care cea mică întreba mereu pe soru-sa, că de ce plânge. Nu scia mititica, că mai bine de patru lunĭ de ḑile nu mĕ va mai vedé şi că multe se potŭ întêmpla în patru lunĭ. Ce fericită! îmĭ ḑiceamŭ, căutândŭ s'o liniştescŭ, ca nu cumva sĕ 'ncépă şi ea sĕ plângă, orĭ, mai bine ḑisŭ, sĕ ţină isonulŭ, căcĭ biata fată ar fi plânsŭ de n'aĭ fi putut'o opri, fără sĕ scie de ce plânge, ci éc'aşa, fiindcă plângea soru-sa.

'Mĭ luai rĕmasŭ bunŭ şi dela părinţĭ şi rude, dela câţĭ amicĭ şi cunoscuţĭ mĕ putură întâlni, cum e obiceiulŭ când facĭ o călĕtoriă lungă şi îndelungată; nu uitai nicĭ pe acei vecinĭ şi cunoscuţĭ, carĭ, deşi nеromânĭ, aşteptau sĕ'mĭ ureze drumŭ bunŭ şi întórcere sănĕtósă, fiind-că aflaseră şi ei, că din *graţia* ocârmuirii sunt însărcinatŭ cu *importanta misiune* de a merge, în contulŭ visteriei pungii mele, la *Vaţŭ*, cea mai înaltă espresiune a *libertăţii de pressă* la noi, pentru ca, după-ce timpŭ de patru lunĭ, şi câteva ḑile pe deasupra, mĕ voiu convinge în fiecare ḑi despre *liberalismulŭ* ocârmuirii, întorcêndu-mĕ acasă sĕ astupŭ gurile *rele, bârfitóre* şi *nepatriotice*.

Isprăvindŭ cu cei de acasă şi cu cei dinprejurulŭ casii, îmĭ luai catrafusele în birje şi plecai la gară.

Aci m'aşteptau numeroşĭ amicĭ şi cunoscuţĭ, avêndu'şĭ şi dătătorulŭ de viéţă sexŭ representanta sa, pentru ca sĕ'mĭ stringă cu căldură mâna şi sĕ'mĭ dea a înţelege, că nu voiu fi singurŭ nicĭ pe drumŭ, nicĭ la Vaţŭ, spiritulŭ lorŭ fiindŭ nedespărţitŭ de mine până la culesulŭ viilorŭ, când espiră terminulŭ *liberalicescei* mele misiunĭ.

Şi bine şi înţelepţesce au făcutŭ amicii şi cunoscuţii mei braşovenĭ, când s'au gânditŭ sĕ dea acéstă dovadă de *patrioticéscă recunoscinţă* cătră *fraţii patrioţĭ* dela ocârmuire, cătră *fratele patriotŭ* din Tĕrgu-Mureşului şi cătră *fraţii patrioţĭ* clusienĭ, carĭ nu cruţă nicĭ o *jertfă* pentru a da câtŭ mai mare avêntŭ de desvoltare *liberalei* instituţiunĭ a *Vaţului*, în interesulŭ *netăgăduitei* libertăţĭ de pressă.

Dér cu deosebire *patrioticesce* au lucratŭ amicii şi cunoscuţii mei braşovenĭ, când au luatŭ *potriotica* hotărîre, d'a mĕ însoţi numai cu spiritulŭ lorŭ, rĕmânêndŭ cu trupulŭ în Braşovŭ, pentru că au cruţatŭ şi au scutitŭ pe *fraţii patrioţĭ* clusienĭ de amara durere, de care li s'arŭ fi cuprinsŭ sufletulŭ, atâtŭ de devotatŭ Vaţului, la vestea, că acéstă reşedinţă a *sanctuarului* libertăţii de pressă e în periculŭ d'a se *despatriotisa*, adecă d'a se valahisa chiar sub ochii ocârmuirii, pe când acum rĕmâne curatŭ şi neaoşŭ alŭ

gurĭ, că și cercetarea pusă la cale contra lorŭ se va termina, ca tóte celelalte, c'unŭ blamagiu alŭ șoviniștilorŭ, carĭ, în mânia fóiei apponyiste, suntŭ încă tarĭ și marĭ și în deplină activitate.

Naționalitatea.

Ḑiarulŭ Slovenilorŭ „Edinost" din Triest dela 24 Maiu scrie următórele despre naționalitate:

„Ceea ce e ochiulŭ pentru omŭ, e naționalitatea pentru unŭ poporŭ. Acestŭ faptŭ, care nu se póte combate, sĕ fiă evanghelia națională a fiăcărui Slovénŭ. Naționalitatea formézá pentru fiăcare poporŭ unŭ tesaurŭ atâtŭ de prețiosŭ, încâtŭ nu se póte suplini prin nimicŭ alta în lumea acésta. Astăḑĭ, când mai pretutindenea se închină ómenii la vițeĭ de aurŭ, când materialismulŭ celŭ rece ca ghiața ține strînsŭ tótă omenimea cu mâna sa osósă, astăḑĭ e mai de lipsă ca orĭ când de a combate teoriile acelea, carĭ stau în contraḑicere cu adevĕrulŭ fundamentalŭ de mai susŭ".

„Sĕ grijimŭ, ca sĕ nu ne amăgéscă prorocii mincinoșĭ, carĭ predică indiferentismulŭ și cosmopolitismulŭ naționalŭ. Cosmopolitismulŭ în ḑiua de aḑĭ e o curată absurditate. In ḑiua de aḑĭ la spatele cosmopolitismului sĕ ascunde egoismulŭ celŭ mai crasŭ atâtŭ alŭ persónelorŭ singuratice, câtŭ și alŭ popórelorŭ întregĭ. Celŭ ce predică unui poporŭ cosmopolitismulŭ, acela este dușmanulŭ lui, acela duce poporulŭ sĕu la perdere morală și materială. Avantage materiale, carĭ ni le-arŭ da cineva bucurosŭ, ca despăgubire pentru naționalitatea nóstră, arŭ fi pentru noi unŭ darŭ adevĕratŭ alŭ Danaidelorŭ. Cine suntŭ acei ómenĭ, carĭ propagă între noi aceste învĕțăturĭ mincinóse? Suntŭ egoiștii, carĭ prin acelea își află avantagele lorŭ personale, décă suntŭ și adversarii noștri înșușĭ, carĭ *voescŭ sĕ accelereze în modulŭ acesta perirea nóstră propriă în favórea naționalitățeĭ lorŭ*".

„Décă voimŭ sĕ păstrămŭ naționalitatea nóstră, nu e de ajunsŭ, ca sĕ ne mărginimŭ numai la conservarea limbei nóstre și a sfintelorŭ ei drepturĭ. Mai suntŭ încă și alte însușirĭ, carĭ sĕ le luămŭ în considerațiune ca părțĭ ale naționalitățiĭ nóstre. Limba, obiceiurĭ, datine, tótă viéța și tótă cugetarea poporului, vederile sale tóte, acestea se țină de naționalitate. Unŭ poporŭ, care nu șĭ-a păstratŭ din naționalitatea sa nimicŭ alta decâtŭ numai limba, se asémĕnă cu unŭ mormêntŭ spoitŭ. Lupta pentru apĕrarea naționalitățeĭ sĕ se estindă peste tóte părțile, ce constituescŭ naționalitatea unui poporŭ"!

Culorile negru-galbenŭ.

„Pécsi Figyelő" scrie următórele:

„Negru-galbenulŭ, acéstă colóre nu tocmai plăcută în Ungaria, ne'ncetatŭ turbură vocea moderată a Maghiarului.

Acum icĭ, acum colo, se insultă din causa acestei colorĭ tricolorulŭ naționalŭ; abia se vindecă ranele națiunei și étă că o ajunge nouĕ loviturĭ de pumnalŭ. In adevĕrŭ, nu e mirare décă Maghiarul se simte amărîtŭ din causa acésta.

Astăḑĭ chiar și asupra bietului honvedŭ reposatŭ așternŭ postavŭ negru-galbenŭ. In sĕptĕmânile trecute sicriulŭ honveḑilorŭ rĕposațĭ în bólă de gâtŭ, pentru ca aceștia nicĭ în mormêntŭ sĕ nu se pótă odihni în pace, sicriulŭ lorŭ fiindŭ pusŭ pe carulŭ funebru, ilŭ acoperiră cu postavŭ negru-galbenŭ."

SCIRILE ḐILEI.

„Kolozsvar" dela 2 Iunie vorbesce despre o școlă unguréscă de statŭ, care îșĭ „împlinesce bine misiunea sa față cu naționalitățile". Școla acésta se află în *Bandulŭ de Câmpiă*, unde, ḑice „K-r.", elementele străine au înghițitŭ mulțĭ Maghiarĭ. La esamenulŭ bine reușitŭ din anulŭ acesta, 'i se comunică aceluiașŭ ḑiarŭ, că arŭ fi fostŭ de față aprópe la 200 de elevĭ ai numitei școle.—Décă n'amŭ crede că-i minciună, ar merita sĕ dămŭ acestei împrejurărĭ o deosebită atențiune, căcĭ ce „misiune" póte sĕ aibă o școlă unguréscă într'o comună românéscă ca Bandulŭ, și de unde șĭ-a pututŭ încĭripi școla acésta 200 de *elevĭ* după ce în întregŭ Bandulŭ nu credemŭ sĕ se afle 200 de Ungurĭ cu Evrei cu totŭ?! Românii din părțile acele sĕ fiă cu mare atențiune asupra „misiunei", ce o are școla „patriotică" față cu ei!

* *

„Egyetértés" s'a supĕratŭ focŭ pe d-lŭ Coriolanŭ *Brediceanu*, din causă că acesta în adunarea comitatensă a comitatului Carașŭ-Severinŭ a „cutezatŭ" a protesta în contra foii „patriotice" „Krassó-Szörényi Lapok", cerêndŭ ca în unŭ comitatŭ ca acesta, *fóia oficială a comitatului sĕ fiă românéscă*. „E.-s." aducêndŭ acéstă scire ḑice, că a fostŭ huiduitŭ d-lŭ Brediceanu, ér fișpanulŭ Jakabbfy Imre nu i-a datŭ voiă sĕ mai vorbéscă în adunare.—Și în fața unorŭ asemenĭ despotice violărĭ a libertățiĭ cuvêntului și desconsiderărĭ a drepturilorŭ poporului, fóia lui Apponyi „Budap. Tagbl." mai are obrazŭ sĕ susțină, că Ungurii s'au lăpĕdatŭ de șovinismŭ.

* *

Nisce desertorĭ ungurĭ au fostŭ arestațĭ în Câmpu-Lungŭ și, adușĭ în Bucurescĭ, ei au declaratŭ, ḑice „Democr.", la interogatoriulŭ ce li s'a luatŭ, că au fugitŭ din causa relelorŭ tratamente ce au suferitŭ și că nu vréu de locŭ sĕ se întórcă în țéra lorŭ, preferindŭ mórtea de o miie de orĭ.

* *

In ținutulŭ *Macăului* din Ungariă s'a descoperitŭ la sĕmĕnăturile de tómnă o *specie de omidă*, necunoscută până acum. Cu câtŭ s'a îndulcitŭ temperatura, cu atâtŭ mai numeroșĭ au apărutŭ aceștĭ vermĭ stricăcioșĭ. Eĭ nimicescŭ sĕmĕnăturile totalŭ, mâncândŭ paiulŭ cerealelorŭ. Omiḑile pĕtrundŭ în pămêntŭ, mai alesŭ unde se sfărîmă próspĕtŭ, până la trei policarĭ adêncime, și nóptea se tĕrîscŭ pe sĕmĕnătură în susŭ, ca sĕ o distrugă. In Macăŭ, în urma acestei rele aparițiunĭ, prospectele pentru secerișŭ suntŭ fórte posomorîte. Unŭ economŭ a trimisŭ ministrului ungurescŭ de agricultură mai multe omiḑĭ de acelŭ soiu, cu o mică cantitate de sĕmĕnăturĭ distruse, spre a fi studiate.

* *

Ni se scrie din Sibiiu: Familia neuitatului *Iacobŭ Bologa* a primitŭ cu ocasiunea înmormêntării vr'o 85 de telegrame și adrese de condolențe între carĭ dela Esc. Sa Metrop. Romanulŭ, dela Episcopii Popazu, șĭ Mețianŭ, dela d-nii Alex. și Eug. Mocsonyi, George Popŭ (Băsescĭ) Dr. Ioanŭ Rațiu etc. etc. apoi dela diferitele societățĭ și reuniunĭ române, institute de creditŭ ș. a. și dela o mulțime de amicĭ și stimătorĭ ai rĕposatului.

* *

Muscele columbace în comitatulŭ *Aradului* de multă vreme inspiră marĭ îngrijirĭ economilorŭ. Cu deosebire în ținutulŭ dintre Aradŭ și Paulis mulțimea muscelorŭ e nespusŭ de mare și se arată mai vêrtosŭ în órele de diminéță. Suntŭ 2 sĕptĕmânĭ acum de când locuitorii nu cutéză a-șĭ trimite vitele la pășune în părțile acelea din causa lorŭ. In comitatulŭ *Torontalŭ*, unde asemenea s'au ivitŭ musce columbace în numĕrŭ înspăimântătorŭ, acum parte din ele au dispărutŭ; din ținutulŭ Zsombolya au dispărutŭ cu totulŭ. Amintimŭ totodata, că în comuna N. Kövercse, locuitorii ațîțară focŭ cu scopulŭ ca sĕ alunge muscele columbace. Vêntulŭ însĕ luă foculŭ și-lŭ duse pe coperișele caselorŭ bieților ŭ ómenĭ, pricinuindŭ unŭ incendiu mare, care a prefăcutŭ în cenușă mai multe case.

* *

Representațiunile festive *„Luther"* în Sibiiu au fostŭ cercetate de-o mulțime de óspețĭ din tóte ținuturile săsescĭ ale Ardealului. Până acuma s'au datŭ ḑece representațiunĭ cu concursulŭ artiștilorŭ germanĭ Dr. *Devrient* și d-șóra *Kuhlmann*, carĭ au jucatŭ rolulŭ lui „Luther" și „Käthe", și cărora li se făcură deosebite ovațiunĭ.

* *

Procesulŭ *colonelului Maicanŭ* se va judeca de către consiliulŭ de rĕsboiu din Galațĭ Vinerea viitóre. Consiliulŭ de rĕsboiu va fi presidatŭ de către d. generalŭ Dunca.

* *

Curtea cu jurațĭ din *Severinŭ* va judeca în prima sesiune din Iunie procesulŭ mai multorŭ funcționarĭ de acolo, acusațĭ că *au falsificatŭ bilete de câte 20 lei*.

* *

Poliția din Londra, se ḑice, a avisatŭ poliția din Berlinŭ, că o societate secretă a trimisŭ la Berlinŭ doi mecanicĭ, cu ordinulŭ ca *sĕ omóre pe prințulŭ Bismark* și pe *prințulŭ de corónă Wilhelm* cu mașine infernale.

* *

Sâmbătă în 9 Iunie st. n. va fi a doua petrecere cu *dare la semnŭ* a domnilorŭ oficerĭ ai garnisónei nóstre în casa societățiĭ de dare la semnŭ de sub Tâmpa. Onorații domnĭ și dómne, carĭ au primitŭ învitații la petrecerile oficerescĭ de astă érnă, vorŭ fi bine primițĭ.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei."

Valea Bârgăului, finea lui Maiu 1888.

Unŭ esamenŭ la satŭ. Reîntórcerea Ciangăilorŭ.

In 25 Maiu s'a ținutŭ cu elevii dela școla confes. din Borgo-Tiha esamenulŭ de véră sub președința d-lui vicariu din Năsĕudŭ Gregoriu Moisilŭ. Óspeții presențĭ au fostŭ tare puținĭ, vre-o câțĭva inteligențĭ și vre-o doi representanțĭ din senatulŭ confes. Acésta a provenitŭ érășĭ din causa nepublicărei mai de timpuriu a timpului în care avea sĕ se țină esamenulŭ; de aci îțĭ vine sĕ conchiḑĭ, că astăḑĭ puținŭ pondŭ se pune la noi pe astfelŭ de lucrurĭ...

Impreјurarea, că ḑiua ținerei esamenului s'a strămutatŭ, nu póte fi scusă, că n'a fostŭ de față celŭ puținŭ maioritatea membrilorŭ senatului școlasticŭ, décă nu și numeroșĭ membri din poporŭ, căcĭ precum în alte afacerĭ de mai puținŭ interesŭ se póte întruni senatulŭ școlasticŭ în timpŭ de câteva óre, totŭ așa s'ar fi pututŭ face acésta și acum în vreme de 24 de óre, décă nu mai bine.

Ce se ține de esamenŭ, în genere luândŭ a fostŭ mulțămitorŭ în ambele clase, în specialŭ însĕ în prima clasă, care altmintrelea, în detrimentulŭ recerințelorŭ didactice, constă numai din unŭ despărțĕmêntŭ, pe când clasa a 2-a constă din 5 despărțĕminte.

In ceea ce privesce cetitulŭ din limba maternă, s'ar fi așteptatŭ — și cu totŭ dreptulŭ — mai multŭ progresŭ. Sĕ sperămŭ însĕ, că aceste erorĭ se vorŭ mai îndrepta pe viitorŭ!

De vre-o câteva sĕptĕmânĭ mai pe fiăcare ḑi întâlnescĭ trecêndŭ pe pasulŭ Bârgăului înspre Bucovina numerose familii de Ciangăi, ce părăsescŭ țéra făgăduințeĭ, Canaanulŭ ungurescŭ, în cea mai tristă stare, flămânḑĭ, destrămațĭ și cerșindŭ pe unde trecŭ, ca sĕ-șĭ pótă continua calea. Intrebŭ acuma pe patrioții de monopolŭ, cum de nu-i petrecŭ și acum cu stindarde, musică și banchete, precum i-au și primitŭ?!

---

lui Ițigstein, Baruhfeld, Șloimberg ș. a. vecînicŭ *isvorŭ de patrioticéscă întărire și de nemeșéscă sporire.*

După călduróse strîngerĭ de mână, între urărĭ de călĕtoriă, întórcere și revedere sănĕtósă, clopotulŭ gării sună a treia óră și trenulŭ porni. Era Mercurĭ séra, ḑi de postŭ, dér cu norocŭ.

* * *

Șeḑêndŭ pe scaunŭ într'unŭ colțŭ alŭ cupeului începui a-mĭ ocupa gândirea cu făurirea programului nouei viețĭ ce aveam s'o începŭ și cu alcătuirea ordinei lucrărilorŭ, cu care sĕ-mĭ omorŭ timpulŭ în cele 132 de ḑile, cele mai multe ḑile lungĭ de véră, până tómna în Octomvre.

Fiindu-mĭ gândirea astfelŭ ocupată, nu băgasemŭ de sémă, că înoptase de multŭ și că unulŭ din cei doi călĕtorĭ, carĭ erau cu mine în acelașŭ cupeu, om înaltŭ, grasŭ și grosŭ, se ghemuise pe o jumĕtate de scaunŭ. Mĕ treḑiră însĕ din gândurĭ gemetele ce le scotea elŭ nĭ somnŭ de câte-orĭ încerca sĕ se întindă, căcĭ n'avea locŭ, și de câte orĭ voia sĕ se întórcă pe cealaltă parte, căcĭ nu putea. Din timpŭ în timpŭ, când simția că i-a înțepenitŭ trupulŭ, se scula în piciore de pe scaunŭ și somnurosŭ, cum era, cu ochii închișĭ, se mai întindea și mai gemea de câte-va orĭ, apoi ér se ghemuia pe jumĕtate scaunului, dér întorsŭ pe cealaltă parte.

Celalaltŭ călĕtorŭ cetea și dintr'o țigară de foi ce o sugea mereu, o țigară de celŭ mai mare calibru, scotea nisce vêrtejurĭ de fumŭ, ce stau sĕ 'ntrécă vêrtejurile ce eșiau din coșulŭ mașinei trenului. Abia ne mai vedeamŭ printre norii cei groșĭ de fumŭ ce umpluseeră cupeulŭ. Mĕ temeamŭ că, de va merge cu mine la Vațŭ, afumatŭ ca o șuncă, voiu fi espusŭ *nenorocitei* întêmplărĭ d'a nu puté gusta *ospitalitatea* Vațului, orĭ voi fi luatŭ chiar dreptŭ unŭ amăgitorŭ, pentru că în tescherea era scrisŭ, că suntŭ bălanegru orĭ ócheșŭ. ér nu fumăriu orĭ șuncaliu. In totŭ casulŭ s'ar fi zădărnicitŭ *patriotica* intențiune a *părintescei* ocărmuirĭ, a zelosului în *patriotismŭ frate* din Târgu-Mureșului și a iubitorilorŭ de jertfe *frațĭ patrioțĭ* clușienĭ.

Dómne feresce Vațulŭ de întêmplare *rea!* îmĭ gândii, apoi îmĭ făcui cruce și mĕ uitai în sînŭ, ér ca sĕ 'nlăturŭ după putință, măcarŭ în parte, periculŭ, îmĭ lipii nasulŭ de marginea ferestrei cupeului, pe unde pĕtrundea înăuntru puțintelŭ aerŭ curatŭ, căcĭ ferésta nu o puteamŭ deschide, fiindŭ afară rĕcóre cum se cade.

* *

Cu chiu cu vai nóptea trecŭ. Ḑorii ḑilei mĕ găsiră făcutŭ ghemŭ pe scaunŭ în colțulŭ cupeului, cu nasulŭ totŭ lipitŭ de ferésträ, cu córdele gâtului înțepenite și cu ósele amorțite. Abia mĕ putui ridica în piciore, îmĭ frământai și-mĭ trăsei de câteva orĭ córdele gâtului ca sĕ îmĭ potŭ întórce capulŭ, și când aruncaiu o căutătură în cupeu, nu mai eram numai trei, ci șése. Mulțămii Tatălui ceresců, că am scăpatŭ viu din téscul ŭ și fumăria cupeului; abia atuncĭ începui sĕ admirŭ înțelepciunea cu care Dumneḑeu șĭ-a plăsmuitŭ făpturile sale, făcêndŭ economiă cu volumulŭ unora din ele.

„Ia-țĭ catrafusele, dă-te josŭ din cupeu și mĕresce căile Vațului!" îmĭ șopti o voce internă, care se vede că cufundase căile Vațului cu ale Provedinței, și mĕ scoborii la stațiа Apahida, ca sĕ îmĭ urmezŭ călĕtoria cu trenulŭ ce avea sĕ trécă p'acolo după améḑŭ.

Stefanŭ dela Vațŭ.

---

(3)

Jocuri de petrecere.

Jocu „în focŭ" era totdeuna în optŭ: patru în gaură și patru afară, și în focŭ se jócă mai alesŭ băieții. După ce se alegeau și vedeau, care suntŭ în gaură și care afară, cei din gaură se așeḑau totŭ ca la „bătutele" în patru colțurĭ, fite-șĭ care în câte unŭ colțŭ, numai câtŭ la jocu în focŭ fiăcare din cei din gaură își lua locŭ într'o depărtare totŭ atâtŭ

Póte că acum se rușinéză de dênșii, fiindcă se reîntorcŭ pe josŭ, orĭ în trăsurĭ stricate, cai ce abia mergŭ, apoi flămêndĭ, desculțĭ și sdrențuițĭ; pre când atuncĭ întrau cu cai și trăsurĭ bune, bine nutrițĭ și cinstitŭ îmbrăcațĭ?! Dér dreptŭ a disŭ cine-a disŭ, „că în focŭ se probéză aurulŭ și în nenorocire prietenulŭ“...

— *Bârgăuanulŭ* —

Dela tribunalŭ.

In dilele trecute s'a ținutŭ la tribunalulŭ din Brașovŭ pertractarea finală în procesul intentatŭ d-lui *Aurelŭ Munteanu*, candidatŭ de advocatŭ în locŭ, din causa duelului sĕu cu *Ugron Zoltan.*

După cetirea fasiunei martorilorŭ, carĭ au fostŭ presențĭ la schimbulŭ de vorbe, ce au pricinuitŭ acelŭ duelŭ și din care s'a constatatŭ, conformŭ adevĕrului, că causa duelului a fostŭ husarulŭ conte Petru Haller, șĭ-a ținutŭ procurorulŭ vorbirea sa de acusațiune accentuândŭ, că în favórea acusatului obvinŭ multe împrejurărĭ atenuante și numai acea împrejurare agravantă, că d-lŭ Munteanu a mai fostŭ odată trasŭ în cercetare și judecatŭ pentru duelŭ. Sentința acésta contra d-lui Munteanu neesecutându-se, procurorulŭ propune o pedépsă comulativă de 6 lunĭ închisóre de statŭ pentru ambele casurĭ.

După vorbirea de apĕrare a d-lui Aurelŭ Munteanu, retrăgêndu-se tribunalulŭ a decisŭ, că în casulŭ de fațǎ este a se mĕsura pedépsa comulativŭ și în urma acésta tribunalulŭ a dictatŭ pentru ambele casurĭ o pedépsă comulativă de 6 dile închisóre de statŭ. Procurorulŭ a insinuat recursŭ. Acusatulŭ n'a apelatŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Urmările beției. In séra de 28 Maiu judecătoria r. de cercŭ din Betlénŭ era representată la birtulŭ de acolo prin diurnistulŭ sĕu Havadi și servitorulŭ de cancelariă Hollo. Șĭ-or fi petrecutŭ ei bine la olaltă, căcĭ din cârciumă nu se îndurară a eși până târdiu. Inainte de plecare însĕ avură puțină ne'nțelegere la olaltă, din ne'nțelegere urmă sfadă, din sfadă urmă bătaiă. Sticlele și paharele, pe carĭ le deșertară mai 'nainte cu atâta plăcere, acum începură a și-le arunca unulŭ altuia în capŭ. Lupta fù crâncenă. Hollo abia se mai putŭ têrî până la locuința sa, scăldatŭ în sânge. Inainte însĕ de a-șĭ mai vedé odată femeea și copii, cădŭ în drumŭ și murì imediatŭ avêndŭ tăieturĭ afunde în grumadĭ. Adversarulŭ victimei nefericite fŭ escortatŭ în arestŭ în Deșŭ. — Raportorulŭ, care ne comunică acéstă întêmplare, dă espresiune temerei, ca nu cumva și casulŭ de fațǎ sĕ fiă o urmare a „culturei“ ce prin organele „patriotice“ a începutŭ a se străplânta din centre în provinciă.

Celŭ mai bĕtrânŭ măgarŭ din lume va fi fostŭ fără îndoială acela, care murì dilele trecute în Cromarth în etate de 106 anĭ. Blândulŭ dobitocŭ a dusŭ o viéță retrasă și fórte pacînică; nu e mirare dér, decă până acum nu s'a prea vorbitŭ multŭ despre elŭ în lume. La mórtea lui încă nu s'a făcutŭ multă sfară în țéră, ci trecù din lume ca și o ființă ce n'a jucatŭ niciodată nicĭ un rolŭ. Familia din Cromarth, în a căreia proprietate se afla dobitoculŭ și cu a căruia strămoșĭ în tinerețea s'a trăi în cea mai bună înțelegere, îi făcŭ o înmormêntare strălucită.

Têrgŭ de fete în Seghedinŭ. Frumósa copilă de 15 anĭ Koch Gizela lăsă pe vĕduva sa mamă în Canija, ér ea merse la Seghedinŭ, unde întră în serviciulŭ unei familii de acolo. După câteva lunĭ de serviciu, în care timpŭ fata prin hărnicia și purtarea sa bună îșĭ câștigă iubirea stăpânilorŭ sĕi, nu mai voì sĕ rĕmână în serviciu, dicêndŭ că vré sĕ se întórcă la mamă-sa în Canija. Ea însĕ, după cum scrie „Szegedi Naplo,“ nu s'a întorsŭ la mamă-sa, ci dispărŭ fără a se sci nimicŭ de urma ei. Mama venì sĕ'șĭ caute fata în Seghedinŭ, dér n'a aflat'o. Poliția pornì cercetare și în urmă se descoperì, că fata fŭ vêndută unui necunoscutŭ cu 120 fl. Atâta numai s'a putută afla, că cineva cu esteriorŭ de femeeă luă fata de mână și o scóse din curte la uliță. Ce s'a alesŭ mai departe de ea nu se scie. Se scie însĕ atâta, că comerciulŭ cu fete nu e raritate în părțile acelea ale Ungariei.

Plugŭ de arșeu

după sistemulŭ carului de tovarŭ.

Prigorŭ (Carașŭ-Severinŭ), 20 Maiu 1888.

Sub acestŭ titlu s'a obținutŭ în dilele aceste brevetŭ pentru o învențiune nouă a d-lui *Ioanŭ Topanŭ.*

Atinsulŭ inventatorŭ susține, că s'ar puté aplica cu multŭ succesŭ la unŭ plugŭ de arșeu sistemulŭ invențiunei sale deja brevetate din anii precedențĭ sub numirea „carŭ de tovarŭ“ și formulându-șĭ în astă privință principiile sale în scrisŭ și aste principii, supunêndu-le censurării comisiei technice dela locurile competente, i s'a acordatŭ din partea ambelorŭ ministerii brevetulŭ recerutŭ.

Plugulŭ de arșeu este adusŭ în lucrare săpătóre cu forța a doi lucrătorĭ prin o mașină internă, dér se póte acestŭ plugŭ de arșeu construi și cu forța aburului sĕu chiar cu a vitelorŭ trăgĕtóre. Adêncimea săpării câtŭ și grosimea glielorŭ se póte regula după placŭ cu ajutorulŭ unei chiei; capacitatea lucrătóre este cu multŭ mai avantagiósă decâtŭ a plugurilorŭ de adi cu 2—3 sĕu 4 fére, căcĭ partea aplicării arșeilorŭ — după placŭ — se póte construi pentru mai puține orĭ mai multe arșeie, devenindŭ prin asta îngustă sĕu mai lată partea dricului cu arșeie, și așa și terenulŭ sĕu loculŭ de aratŭ va fi mai îngustŭ sĕu mai latŭ după numĕrulŭ arșeielorŭ. Apoi se póte construi în mărime după tótă trebuința, prin urmare se póte construi și pentru posesorĭ mai micĭ de pămêntŭ, și astă jurstare este de unŭ avantagiu de mare valóre pentru plugarii de rêndŭ.

Nu sunt autorisatŭ a face astă comunicare din ambițiunea respectivului inventatorŭ, ci vinŭ a o face asta cunoscută ca pe o lucrare de mare interesŭ pentru agricultorĭ purŭ numai din îndemnulŭ adevĕrului, cu atâta mai tare, căcĭ fiindŭ acéstă lucrare aprețiată de bărbații de specialitate, nu încape nicĭ o îndoială, că invențiunea din cestiune este de-o mare însemnătate, și ar fi de doritŭ ca în scurtŭ timpŭ sĕ se pună în aplicare, ca așa și în practică sĕ se pótă vedé aplicabilitatea ei, la care casŭ ar fi unŭ triumfŭ pentru lumea agricolă.

Teodorŭ Câmpianu, preotŭ.

Comerciu și industriă.

După publicațiunile biuroului de statistică din Atena, comerciulŭ generalŭ alŭ Greciei în anulŭ trecutŭ a fostŭ de 269.000.000 lei, din carĭ 144.700.000 la importațiunĭ și 124.300.000 la exportațiunĭ.

La importațiunĭ figuréză în prima liniă cerealele cu peste 50 milióne de francĭ. Acéstă cifră s'a măritŭ în anii din urmă, de când Grecii au începutŭ sĕ înlocuiască cultura grâului și a porumbului cu cultura stafidelorŭ, a tutunului și a viței de vie, care suntŭ mai rentabile.

Primulŭ locŭ în comerciulŭ grecescŭ îlŭ ocupă Englitera, apoi urméză Rusia, Franța și Austro-Ungaria. Rusia îi trimete cereale și vite în valóre de 38 milióne. Decĭ decă România s'ar interesa mai de aprópe de desfacerea cerealelorŭ sale în Grecia, ar avé sĕ concureze mai întâi cu imperiulŭ moscovitŭ. Pentru anulŭ 1886 comerciulŭ României cu Grecia a fostŭ de 6.100.008 fr., din carĭ 3.400.000 fr. la importulŭ României și 2.700.000 la exportŭ.

* * *

Comercianții de vinurĭ din Petersburgŭ au adresatŭ guvernului imperialŭ o petițiune, prin care cerŭ sĕ se ia mĕsurĭ eficace spre a se oprì importarea crescêndă din Germania a vinurilorŭ prefăcute de șampaniă purtândŭ etichete false franțuzescĭ. Dintr'o cercetare făcută de curêndŭ resultă, că Germania posedă acuma *mai multŭ de o sută fabrice de șampaniă franțuzească*, ce se exportă mai ales în Rusia. Comercianții din Petersburgŭ cerŭ numai decâtŭ ca guvernulŭ imperialŭ sĕ ordone a se aplica la granița ruséscă, pe banderolele vămei, unŭ timbru care sĕ arate originia expedițiunei după foile de drumŭ, ceea ce va aduce marĭ stânjinirĭ comerțului falsificatorilorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 6 Iunie. — Retragerea ministrului Puttkammer se consideră ca în principiu hotărîtă. Biroulŭ „Wolf“ anunță, că sgomotele despre o crisă a cabinetului nu suntŭ fundate.

Parisŭ, 6 Iunie. — Foile republicane constată unanimŭ nesuccesulŭ lui Boulanger.

Petersburgŭ, 6 Iunie. — „Petersburgja Viedomosti“ vorbindŭ de faimele, carĭ voiescŭ sĕ scie, că *Austro-Ungaria* se pregătesce a adresa Rusiei o *întrebare din causa înarmărilorŭ rusescĭ*, dice, că celŭ mai potrivitŭ *rĕspunsŭ* alŭ *Rusiei* la unŭ asemenea pasŭ va fi, ca *sĕ trimétă câteva corpurĭ de armată la granița Galiției.*

Situațiunea în genere este fórte seriósă, mai alesŭ în urma *bólei împĕratului Germaniei*, care *îlŭ impedecă de a'șĭ realisa intențiunile pacînice.*

Logodnă.

D-lŭ medicŭ din Blașiu, Dr. *Alesandru Popŭ*, s'a logoditŭ cu d-ra *Camilla Nistorŭ.*

Felicitările nóstre!

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 6 Iunie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argintŭ românescŭ .	„	8.40	„	8.44
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ . . .	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.35
Galbinĭ	„	5.88	„	5.90
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	107.—	„	108.—
Discontulŭ . . . . 6½—8% pe anŭ.				

Cursulŭ la bursa de Viena

din 5 Iunie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	98.55
Renta de hârtiă 5%	86.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.20
Bonurĭ rurale ungare	105.30
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	123.80
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.60
Renta de hârtiă austriacă	79.20
Renta de argintŭ austriacă	80.55
Renta de aurŭ austriacă	109.70
Losurĭ din 1860	136.75
Acțiunile băncei austro-ungare . .	865.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	284.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	286.90
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.01
Mărcĭ 100 împ. germane	61.92½
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

de mare și de celŭ dintr'o parte ca și de celŭ din cealaltă parte. Cei de afară se dicea că suntŭ în focŭ și sta în locu din mijlocŭ, cuprinsŭ între cei patru din gaură. Ei nu stau în locŭ, ci umbla de colo până colo de se feriau de pilă, pentru-că cei din gaură mai întâiu trebuiau sĕ plimbe pila pe rêndŭ dela unu la altu de numĕrau până la patru și ajungea pila ér la celŭ de unde pornise; de aci în colo o plimbau cum le venia mai bine: orĭ o da la unu din cei de lângă elŭ, orĭ o da la unu din colțu celălaltŭ; alte-orĭ numai se făcea că o dă de înșelau pe cei din focŭ. Și când le venia bine și cine scia sĕ nimeréscă mai bine, când ajungea pila la elŭ, da cu ea în unu din cei din focŭ și decă nu-lŭ lovea atuncĭ celŭ ce dase nu mai juca, așa era jocu; éră decă lovia pe care-va din focŭ, atuncĭ toțĭ cei din gaură o luau la fugă care încătrău, éră celŭ din focŭ, celŭ lovitŭ, apuca pila și da după ei în care-i venia mai bine, și de putea nimeri pe cineva, celŭ nimeritŭ nu mai juca, că se dicea că e „tăiatŭ“, ér de nu lovea pe nimenĭ, atuncĭ nu mai jucau cu elŭ, că se dicea că e „cădutŭ“. Totŭ așa mergea jocu de se împuțina de o parte orĭ de alta până nu mai rĕmânea nicĭ unu, de se începea jocu din nou, și aceia, carĭ nu mai rĕmăsese la nimenĭ, aceia erau în focŭ. Uneorĭ cei din gaură îi țineau pe ceilalțĭ în focŭ câte mai multe jocurĭ; alte orĭ dela jocu întâiu perdeau unu câte unu, orĭ că nu loviau când dau, orĭ că erau lovițĭ când fugeau. Când în gaură mai rĕmăsese numai doi atuncĭ unu se aședa într'unŭ colțŭ și celălaltŭ în celălaltŭ colțŭ, de plimbau pila dela unu la altu; când în gaură nu mai rĕmânea de câtŭ unu, atuncĭ acela nu mai avea cu cine sĕ mai plimbe pila și étă ce făcea: lua pila și începea sĕ se plimbe elŭ dela o gaură la alta și pe când fugea așa, sălta mereu pila de cum o ținea în mână, și după ce fugea odată orĭ de mai multe orĭ dela unŭ locŭ la altu, când îi venia bine și-i prinsese pe cei din focŭ aprópe de elŭ, da, și decă da fugia și celŭ lovitŭ trebuia sĕ ia pila și sĕ arunce după elŭ. Uneorĭ unu singurŭ isbutia sĕ taiă pe toțĭ și după ce-i tăia pe toțĭ jocu se începea din nou. Pentru cei din gaură era regulă când vrea sĕ lovéscă cu pila pe cei din focŭ, că „nu se prindea“, „nu mergea“, decă nu da dela locŭ; totŭ așa și cu cei din focŭ când da cu pila în ceilalțĭ, nu trebuia sĕ alerge multŭ după ei, ci sĕ dea de acolo de unde rădicase pila dela pămêntŭ, orĭ decă vrea, putea sĕ vină până în focŭ, de căduse pila în altă parte.

Jocu în „găurele“ se juca totŭ de bĕețĭ. Se făcea în pămêntŭ atâtea găurele una lângă alta și în liniă dréptă, câțĭ inșĭ erau, și le făcea așa de marĭ ca sĕ încapă pila în ele. Fite-șĭ care îșĭ alegea câte una din ele de dicea: „asta e a mea“, și șĭ-o ținea în minte; éră cei ce-șĭ alesese la margine aveau sĕ plimbe pila peste găurele încóce și în colo și ei da așa ca sĕ se oprĕscă într'una din ele. Atuncĭ toțĭ ceilalțĭ fugea, afară de acela, la care oprise pila; elŭ o lua iute și da sĕ lovéscă pe unu din ceilalțĭ; celŭ lovitŭ éră lovia pe altu și așa mai departe. Cine da și nu nimerea, trebuia sĕ-șĭ pună în gaură o petricică și atuncĭ éră se plimba pila de se oprea éră la unu orĭ la altu și totŭ așa mai departe. Cine făcea atâtea petricele până la câte se învoise, șése, optŭ orĭ mai multe, acela trebuia sĕ stea la unŭ didŭ orĭ la unŭ stoborŭ (ulucĭ) și fite-șĭ care din ceilalțĭ avea dreptŭ sĕ dea în elŭ de trei orĭ cu pila. Unii îlŭ nimereau, alții nu-lŭ nimereau, că se ferea și elŭ, și după ce da toțĭ de câte trei orĭ, se scotea petricelele din tóte găurelele și jocu se începea din nou.

„De-a usele“*) se jucau mai alesŭ fetele, zăbläcuțe până la 14, 15 anĭ, și fete marĭ de pe la 15 anĭ în susŭ, și era mai totŭ așa ca și „de-a briciu“ numai că în locŭ de briciu era pilă.

(Va urma.)

*) Comp. Ispirescu: Joculŭ de-a cărămidóra.

Nr. 5539 ex 1888.

CONCURS.

La spitalulŭ civilŭ din locŭ cu începerea provĕḑutŭ dela 1 Iulie a. c. cu dreptulŭ de publicitate, suntŭ de a se ocupa pentru durata unui servițiu de probă de unŭ anŭ următórele posturĭ:

Postul unui administratorŭ împreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 600 fl., locuință în spitalulŭ civilŭ și 20 metri cubicĭ lemnŭ de fagŭ;

postulŭ unui controlorŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 500 fl. și 150 fl. banĭ de locuință.

Competenții pentru unulŭ din aceste posturĭ au sĕ-șĭ aștearnă la subscrisulŭ magistratŭ, celŭ multŭ până în 15 Iunie a. c. 12 óre, înainte de prâḑŭ, petițiunile provĕḑute cu documentele, că cunoscŭ în vorbire și în scrisŭ cele 3 limbĭ ale patrieĭ, că suntŭ exercitațĭ în specialitatea de comptabilitate și că suntŭ în stare a depune o cauțiune egală salariului de unŭ anŭ.

Brașovŭ, 1 Iunie 1888.

11—3,3

Magistratulŭ orășenescŭ.

Nr. 2476 ex 1888.

Publicațiune

12,3—1

referitóre la următórele mĕsurărĭ de dare:

În puterea §§. 16 și 18. ai art. de lege 44 din 1883, se aduce la cunoscință publică, cumcă conspectele mĕsurărei dărei pro 1888, trimise de inclitulŭ inspectorŭ reg. de dare, și anume:

1). Conspectulŭ repartiunei dărei de pămêntŭ dela toțĭ posesorii de pămêntŭ;

2). Conspectele de mĕsurare, conținêndŭ darea după chiria de casă și darea după classele de casă;

3). Conspectele mĕsurărei dărei de agonisitŭ de clasa I, II, conținêndŭ darea pentru servitorulŭ supusŭ dărei, darea pentru meseriașĭ fără calfe, darea diurniștilorŭ etc; mai departe conspectele dărei posesorilorŭ de casă și de pămêntŭ de a II classă;

4). Conspectele asupra dărei de agonisitŭ de a III classă statorite, conformŭ art. de lege 44 din 1883. §. 11, dinpreună cu arunculŭ generalŭ asupra dărei de venitŭ pe durata de 3 anĭ pentru industriașĭ, meseriașĭ, neguțĕtorĭ etc. etc.

5). Conspectele mĕsurărei dărei de agonisitŭ de a IV classă, conținêndŭ funcționarĭ cu unŭ salariu anual, séu cu plată, séu acei carĭ capetă o pensiune séu gratificațiune; mai departe: amploiații și servitorii de statŭ, municipalĭ, comunalĭ și privațĭ etc. etc.

6). Conspectele mĕsurăreĭ aruncului generalŭ a dărei de venit după darea de casă și cea de pămêntŭ;

7). Conspectele de mĕsurare, conținêndŭ darea după cametele dela capitale și darea după rente: — se află la subscrisulŭ oficiolatŭ în decursŭ *de 8 ḑile, adecă din: 9—16 Iunie a. c. înainte de prânḑu dela 8—12 óre și după prânḑu dela 3—5 óre*, spre examinare din partea fiecărui.

În contra dărei statorie în aceste conspecte de mĕsurare se potŭ așterne eventualele recurse adressate către inclitulŭ comitetŭ administrativŭ, la subscrisulŭ magistratŭ, și anume:

1). Recursele din partea acelorŭ supușĭ dărei, carĭ în decursulŭ anului trecutŭ au fostŭ supușĭ uneia din speciele amintite de dare, — au ca sĕ se aștérnă în decursŭ *de 15 ḑile i. e. până inclusive 24 Iunie.*

2). Recursele din partea acelorŭ, carĭ pentru prima óră se supună în anulŭ acesta uneia din speciile amintite de dare, — au ca sĕ se aștérnă în decursŭ *de 15 ḑile, începêndŭ cu ḑiua inducerei dărei lorŭ* în libelulŭ pentru solvirea dărei.

Recursele așternute după terminele amintite se respingŭ ca recurse întârḑiatŭ așternute.

Spre scopulŭ prescrierei dărei se provócă tóte partidele supuse dărei, ca fără întârḑiere sĕ se presenteze la subscrisulŭ oficiolatŭ cu libelele pentru solvirea dărei.

Brașovŭ, 2 Iunie 1888.

Oficiulŭ orășĕnescŭ de dare.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.